

SINAÏEK

Tijdschrift van Heemkring "Den Dissel" Sinaai jaargang 15 nr. 1 - 2019

De Familie Moens

Judith, Marie-Catharine en Marie-Margu rite, Omer en Desir 

Inhoud

Disselingen Etienne De Meester	blz. 3
De verstikkingsdood van de gezusters Moens Georges Tallir	blz. 5
Zelfstandige naamwoorden uit het Sinaais dialect met "M" Annemie Bogaert en Etienne De Meester	blz. 9
Bidprentje: Edward Van Grembergen (1892 1914)	blz. 12
Sinaainaren die stierven in 1963 Georges Tallir	blz. 13
Sint-Sebastiaan is weer thuis Etienne De Meester	blz. 15

Ons archief in de bovenzaal op het gemeentehuis
is elke zaterdag toegankelijk van 10u tot 11u30

Sinaïek is een uitgave van heemkring "Den Dissel" en verschijnt 4 keer per jaar.
Archiefbeheer: Etienne Bogaert, Wilfried Seghers, Alfons Van Hoydonck, Joanna Blancquaert
Fotoarchief: Georges Tallir, Walter Vermeiren
Administratie: Wilfried Seghers, Etienne Bogaert
Samenstelling: Jos Daems
Eindredactie: Annemie Bogaert
V.U. Etienne De Meester, Edgar Tinelstraat 28 9112 Sinaai, Tel. 03 772 41 64
<http://www.sinaaileeft.be/heemkring-den-dissel>

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronische of andere middelen, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

© Heemkring "Den Dissel" Sinaai

Vlaanderen
verbeelding werkt

Disselingen

Nacht van de Geschiedenis

Net als de voorbije jaren werken we mee aan de organisatie van de jaarlijkse “Nacht van de Geschiedenis”. Het is een samenwerking met het Davidsfonds en de Landelijke Gilde. Als thema koos men dit jaar voor “meesterschap”.

Aan Sinaainaar Jan Meganck is gevraagd om op dinsdag 19 maart de verschillende technieken die hij gebruikt in zijn grafisch werk aan de hand van voorbeelden uit te leggen en te tonen aan het publiek. Meer gegevens volgen via de uitnodiging begin maart.

Schenkeningen

Cesar De Bock - De Wolf: een ruime verzameling bidprentjes

Alfons en Godelieve Stremersch - Van de Vijvere: een grote obus (oorlogstuig)

Marcel Schobijn: oude krantenartikels i.v.m. Sinaai

Gaston Van Brussel: bidprentjes en overlijdensberichten

Eddy Van Dongen (Familiekunde Vlaanderen regio Land van Waas): bidprentjes

Werner Rogiers: oude verkiezingsdocumenten

Julien De Vuyst (Herzele): een artikel over juffrouw Charlotte De Maesschalck (Kindsheid)

Jeanne Bogaert - Maes: postkaarten van de vredestoet na WO I

Freddy Van Hese: 2 muziekplaatjes uit zijn carrière als zanger Freddy Fenner

Nieuwjaar: wie kent dit oude liedje nog?

Nieuwjaarke zoete
't Varken heeft vier voeten
Vier voeten en een staart
Is dat dan geen centje waard

ONZE NIEUWJAARSWENSEN:

Doe iets geks laat je overdonderen.
Denk iets moois blijf je verwonderen.
Zeg iets liefs zie in elke dag het bijzondere.
Dan heeft elke dag iets positiefs

Aan al onze leden een

“ZALIG EN GELUKKIG NIEUWJAAR”!

Etienne De Meester
Voorzitter

Heilig Kruis, in uw schaduw wil ik rusten en hopen.
(N. v. Kr.)

VROOM AANDENKEN AAN
JUFFROUWEN

**Maria-Katharina en
Marie-Margareta MOENS**

Ere-Onderwijzeressen

De dierbare afgestorvenen werden geboren te Sinaai, respectievelijk de 3^e juli 1883 en de 11^e februari 1890 en ontsliepen aldaar zeer godvruchtig in de Heer, op 16 maart 1969, versterkt in articulo mortis, door de troostmiddelen van onze Moeder de H. Kerk.

Zij waren lid van de Gezinsbond van het H. Hart. Ere-Raadslid van de Congregatie van O. L. Vrouw. Zij werden vereerd met het ereteken van het Eeuwfeest der Onafhankelijkheid, het Burgerkruis 1^e klas en de Orde van de Kroon met Gouden Palm.

Het ontstellend nieuws van het plotse heengaan van de Juffrouwen Moens liep als 'n vuurtje rond, en wekte diepe verslagenheid op bij de naastbestaanden en bureu. Eens te meer heeft de dood ons verrast. Samen brachten zij 'n rustige oude dag door, samen werden zij verenigd in de dood.

Gans de wijk kende hen, zoals zij alle mensen van Zwaanaarde en Leebrug kenden, ééns hun schoolkinderen, voor wie zij hun levenswerk met hart en ziel, met al hun kracht, hebben toegewijd. Zij hebben het gedaan in alle eenvoud en kristelijk plichtsbesef: gans hun leven bewoog zich tussen de kleinen en eenvoudigen. Dat zij het gráág deden, was het enige wat men van henzelf kon vernemen.

De verstikkingsdood van de gezusters Moens

In het weekend van 16 maart 1969 voltrok zich een drama op de wijk Zwaanaarde. De twee gezusters Marie-Margu rite (79 j.) en Marie-Catharine Moens (86j.) werden dood aangetroffen in hun woning, slachtoffers van verstikking.

Beiden waren bekende figuren op de wijk en in Sinaai; als dochters van onderwijzer Desir  Moens stonden ze zelf jaren in voor het onderwijs op de Leebrug.

In de nasleep van dit dramatisch overlijden vonden we in de kranten van eind 1969 een artikel waarin uitvoerig de afhandeling besproken werd van een geschil dat ontstond rond het eigendomsrecht van enkele kunstwerken die de woning van de zussen sierden.

Dit artikel geeft een tijdsbeeld van de verslaggeving in de kranten en de gang van zaken voor de rechtbank, de reporter bracht een kleurrijk beeld van het gebeuren.

Twee oude dames verstikt te Sinaai-Waas

Zondagochtend ging de heer G. Verleyssen een bezoekje brengen bij zijn tantes, de gepensioneerde onderwijzeressen Maria (86) en Marguerite Moens (79), wonende aan de Zwaanaardehoek te Sinaai-Waas.

Hij verwonderde zich erover dat er op zijn aankloppen geen antwoord kwam, temeer daar het licht in huis brandde. Samen met een buurman verschaftte de h. Verleyssen zich langs de achterzijde toegang tot de woning. Daar ontdekten de beide mannen de twee bejaarde dames levenloos in een zetel. Een snel geroepen geneesheer stelde de dood vast die te wijten was aan verstikking door kacheluitwasemingen. (vl)

Broer Armand mag zijn “Opsomer meenemen”

Bronzen fazant stomme getuige in erfeniszaak van Sinaai

Voor de zesde kamer van de korrektionele rechtbank van Dendermonde, voorgezeten door rechter J. Matthijs verscheen woensdagmorgen de bejaarde Armand Moens uit Sinaai-Waas. Die met een liefkozende blik staarde naar een bronzen fazant op marmeren voetstuk, als bewijsstuk tronend op een tafeltje naast de rechters en een schilderij van wijlen Opsomer, die hij beide vreugdevol als zijn eigendom herkende. De aanklacht, volgens welke hij de voorwerpen op een bedrieglijke manier in zijn bezit had genomen na de dood van van zijn beide zusters, de gepensioneerde onderwijzeressen Marie-Margu rite Moens en Marie-Catharine Moens die op 16 maart van dit jaar door gasverstikking in hun woning omkwamen, kon Moens niet veel deren. Net zo min als het erg veel deed, dat volgens de verhalen de beide overleden zusters steenrijk hadden moeten zijn, tussen 3 en 5 miljoen fr. aan geld, goud en obligaties hadden moeten bezitten, waarvan echter slechts 360.000 fr. onder de oude matras van een der zusters werd teruggevonden.

De getuigen parade begon met inspekteur d'Hondt van de gerechtelijke politie (GP) van Aalst, die nog eens kwam vertellen dat Marie-Margu rite en Marie-Catharine inderdaad op 16 maart door gasverstikking om het leven kwamen.

De job van de GP was, aldus de getuige, het kapitaal van enkele miljoenen (3 miljoen volgens de een, 5 miljoen volgens de ander) terug te vinden. De gerechtelijke politie hield zich alleen bezig met het opsporen van de verdwenen obligaties, terwijl de BOB van Aalst de taak kreeg op zoek te gaan, naar hetgeen volgens de familieleden ook weg was, zijnde goud en geld (of gouden staven), een barometer, juwelen, een bronzen fazant op marmeren voetstuk en een schilderij van Opsomer.

Getuige d'Hondt herhaalde dat men inderdaad van onder een matras een som van 360.000 fr. weghaalde, maar er verder in het huisje niets te vinden was, hoe vreemd de familieleden dat ook vonden “aangezien de zusters karig zelfs vrekkelig leefden, en er dus - bij hun pensioen van rond 400.000 fr. per jaar - toch wel iets terug gevonden had moeten zijn.

Verklaringen die werden aangevuld door een winkelierster uit de buurt, die voorzitter Matthijs kwam vertellen, dat de gezusters slechts het minimale kochten om te eten en verder elke frank omdraaiden vooraleer uit te geven. “Ook al waren zij wel royaal tegenover de pastoor” aldus de getuige d'Hondt. “Die vond immers elke maand wel eens duizend frank in zijn schaal”.

Vogel terug

Tweede getuige was adjudant Hubert Van Steertegem van de BOB van Dendermonde, die een huiszoeking verrichtte bij Armand Moens en daar zowel de roerloze bronzen fazant als het doek van Opsomer ontdekte in het salon. Beide voorwerpen werden direkt aangeslagen en troonden nu in de rechtzaal.

“Hoe kwamen die voorwerpen eigenlijk in uw bezit?” wilde voorzitter Matthijs van beklaagde Armand Moens weten.

Het antwoord kwam kort en krachtig: “Op de dag van het overlijden van mijn zuster ben ik die gaan halen, omdat het allemaal van mij was, de vogel en de “tableau”.

Die tableau won ik 40 jaar geleden op een schooltombola in Lier, met 7 lotjes, meneer de voorzitter. Het was de eerste extra-prijs van de tombola. Meteen werd Armand

van woede : *“ En dan te denken dat de eerste gewonne prijs een super-voiture was.”*

Voorzitter Matthijs: *“Nu goed, kalmeer... Die voiture zou sindsdien al volledig versleten zijn, terwijl de schilderij alleen maar in waarde steeg, intussen.”*

Armand Moens: *“Mijn zusters zagen dat tableau graag en ik liet het dus bij hen hangen. Bij wijze van beloning gaven ze mij die bronzen fazant cadeau.”*

Een ganse reeks getuigen, waaronder de huisdokter Claus, deelden voor het hekje mee, dat de overleden zusters inderdaad meerdere malen gezegd hebben, dat het schilderij, waarnaar zij zo graag keken, eigendom zou zijn van Armand. Verdediger Jan Van Assche wraakte tussen de bedrijven door Gustaaf Moens, broer van Armand, waarna Emma De Coster voor de groene tafel verscheen, een oude dame met een pluche hoedje op het grijzende hoofd en een tasje in de hand gekneld. *“Meneer de voorzitter, ik kwam al 15 jaar bij Marie-Margu rite en Marie-Catharine”* begon ze verbeter. *“Herhaaldelijk honderden malen, heb ik ze horen zeggen dat het tableau van Armand was.”*

Kwam u daar als gezelschapsdame? “ wilde voorzitter Matthijs weten, waarop met een fijn mondje de repliek kwam: *“Nee, meneer de voorzitter, om een tasje koffie te drinken.”*

Mr. Jan Van Assche probeerde ook getuige Lily M. (een nicht van een der tantes) gewraakt te krijgen, maar dat werd door voorzitter Matthijs vrijdeld. Waarop ze vertelde, dat volgens haar overtuiging het schilderij - waarom alles draaide - van de beide gezusters was geweest en niet van Armand.

Even nog ontstond er een korte maar heftige discussie over het doek van Opsomer, dat in de rechtzaal prijkte. Sommigen oordeelden, dat het niet “DE” Opsomer was, waarnaar de altijd met zoveel liefde hadden gekeken.

Armand Moens maakte daaraan kortaf een eind door zijn verklaring: *“Het is mijn tableau. En het is toch nogal straf, meneer de voorzitter, dat ge door uw  igen spullen zoveel miserie moet doormaken”*.

Mr. Herman Heyvaert, optredend voor de burgerlijke partij, verwonderde zich over het feit, dat van het kapitaal van de zusters - krenterig als ze waren - niets anders teruggevonden was dan dat bedrag van 360.000 fr. Terwijl hij eveneens onderstreepte, dat het nogal vreemd was, dat Armand zomaar zijn “zijn” bronzen vogel en doek had kunnen weghalen.

Prokureur Hugo Malbrain koos verreweg de wijste partij, door in enkele korte woorden te refereren naar de wijsheid van de rechtbank. Die besliste, dat er van bedrieglijke wegneming niets bewezen was en er van het bedrieglijk inzicht niet werd aangetoond. Waarop Armand Moens werd vrijgesproken, voor wat de strafrechtelijke kant van de zaak betreft. De kwestie zal verder burgerrechtelijk worden afgehandeld.

Armand Moens besloot deze historische zitting met de woorden: *“Dat zal niet waar zijn zeker?!”* en tegen verdediger Jan Van Assche: *“ Meester, ga direkt achter mijn tableau : het is de mijne!!”*

De bronzen vogel bleef onbewogen toekijken. (sm)

Georges Tallir

Zelfstandige naamwoorden met “M”

Een nieuw jaar, een nieuwe letter: op onze reis door het alfabet zijn we bij de M aanbeland. Klaar voor een nieuwe duik in onze Moedertaal?

Maalk: melk - *e* voor *l* verandert in Sinaai dikwijls in *aa*

Maalkbieëst: melkgevende koe

Maalkerijboter: boter van de melkfabriek

Maalkkan, -kiet: vat voor melk; een *kiet* is een grote emmer of kan uit hout, steen of zink.

Maalkman: melkboer

Maalkmutter: pas geboren kalf; wordt ook als scheldwoord gebruikt: *oh gij mutten!*

Maalkpikkel, -stulleken: driepikkel waarop men zit om te melken

Maalktingel: witte dovenetel; *tingel* verwijst naar het stekelig karakter van de plant

Maalkzij, -zift: melkzeef

Madaulie: medaille, ereteken - twee klankwissels!

Maf: een onnozelaar, een zot - *wa ne maf!* Oorspronkelijk verwees het woord naar iemand die heel dik was.

Magriet: aster (bloem)

Majeneis: mayonaise, slasaus - naar goede gewoonte maken we het woord een beetje eenvoudiger.

Makron: soort koekje met kokosvlees

Mamzel: juffrouw - verbastering van het Franse mademoiselle

Malsjans: tegenslag, pech - van het Franse malchance: ongeluk

Mangeleiër, mangelas: man of vrouw die iets ruilt - het Germaanse *mang* betekent vermengd

Mangling: een ruil, ruiling

Manieren: handelwijze, gedrag - *vuile manieren* zijn onkuise handelingen

Mannekaunt: rechterzijde in de kerk

Mannekeszot: meisje dat verzot is op jongens

Mannemens: een manspersoon

Mannevolk: mannen

Mansvielo: herenfiets

Manzjenie: vermoeden, inbeelding - van het Franse imagination: inbeelding

Marienekostumeken: matrozenpakje

Marsjandies: koopwaar - van het Franse marchandise

Marsjang: handelaar - van het Franse marchand: koopman

Martekoo: een (jonge) aap - naam voor iemand die zich als een aap gedraagt

Martganger: persoon die naar de markt gaat

Masseur: kinesist

Maseurken: een non of kloosterzuster - van het Franse ma soeur

Mastes: meesteres, vrouwelijke overste in een fabriek verwijst naar het Franse maîtresse: meesteres

Mastiek: stopverf - Van het Franse mastic: stopverf

Matriese: baarmoeder - verbastering van matrix, in de 19de eeuw als verwijzing gebruikt naar ‘de plaats van oorsprong’

Matruuës: een matroos

Mats: wedstrijd; match.

Maug: maag - lange *a* wordt *au*
Mauglijr: maaglijder - *de* verdwijnt dikwijls in een uitgang van een naamwoord
Maukeleiër: makelaar
Maul: maaltijd, maal
Maunde: een mand
Maunkepuuët: een hinkend mens, mankepoot
Mautsjen: maatje, vriendje
Mazoetstoof: mazoutkachel
Meegang: geluk hebben, tegenovergestelde van tegenslag
Meemee: meter, grootmoeder
Meetsjelap: plaatsvervanger van de eigenlijke meter (omdat die bv. sterft)
Meetsjen: doopmeter, ook grootmoeder
Meetsjeschieten: een volksspel, met een 'cent' zo dicht mogelijk tegen een 'meet' gooien
Meiërloan: een merel, verwijst naar het Latijnse *merula* en het Franse *merle*
Meiërt: maart - klankwisseling van de *a* in *eië* voor *r*
Meiësen: meersen, hooimeersen
Meikat: kat die in mei geboren is
Meikloksken (mugêt): lelietje-van-dalen, naar het Franse *muguet*
Meiërebol: marbel (knikkerspel), verwijst naar marmer. Bekende andere knikers zijn *bolleket*, *laveur* en *boemeket*
Meiërk: merk
Meiëren, meiërevroeg: morgen, morgenochtend - verwijst naar het Angelsaksisch *merghen*, waarvan ook *morrow* in *tomorrow* afgeleid is
Meiërenauved, meiërennuun: morgenavond, morgenmiddag
Meirrie: merrie, wijfe van een paard
Meiskeszot: jongen die verzet is op meisjes
Mem: vrouwenborst, verwijst naar het Latijnse *mamma* (= borst)
Memorie: geheugen - *z's nog goe van memorie*
Mennegat: de toegang tot een akker, ook wel gebruikt voor een breed keelgat - *mennen* is een synoniem voor oogsten
Mensekluuëter, mensestruuëper: bedrieger, afzetter
Mentijd: periode waarin de oogst wordt binnengehaald
Merseriezee: een soort katoen met glansdraad
Mes: mest, uitwerpselen van dieren met stro vermengd - *t* op het eind van een woord valt na *s* vaak weg
Mes(h)auk: gekromde riek
Mes(h)uuëp: mestvaalt, een hoop stalmest
Mesput: stenen put om mest op te slaan
Messing: mestput, mesthoop die meestal naast het huis lag
Metseliër: metsers, metselaar
Metsendiender: metselaarsknecht
Metsers(h)oaër: onnauwkeurige maat
Meulen, meulekes: molen, kermismolens - *ma'k ies op de meulekes?*
Meuleneiër: molenaar, een soort meikever, die wit bestoven lijkt
Meuntsjen: een pepermuntje, snoepgoed
Middenstoaësie: centraal station
Miene: ook wel *pelsen miene* genoemd: een bonten halskraag

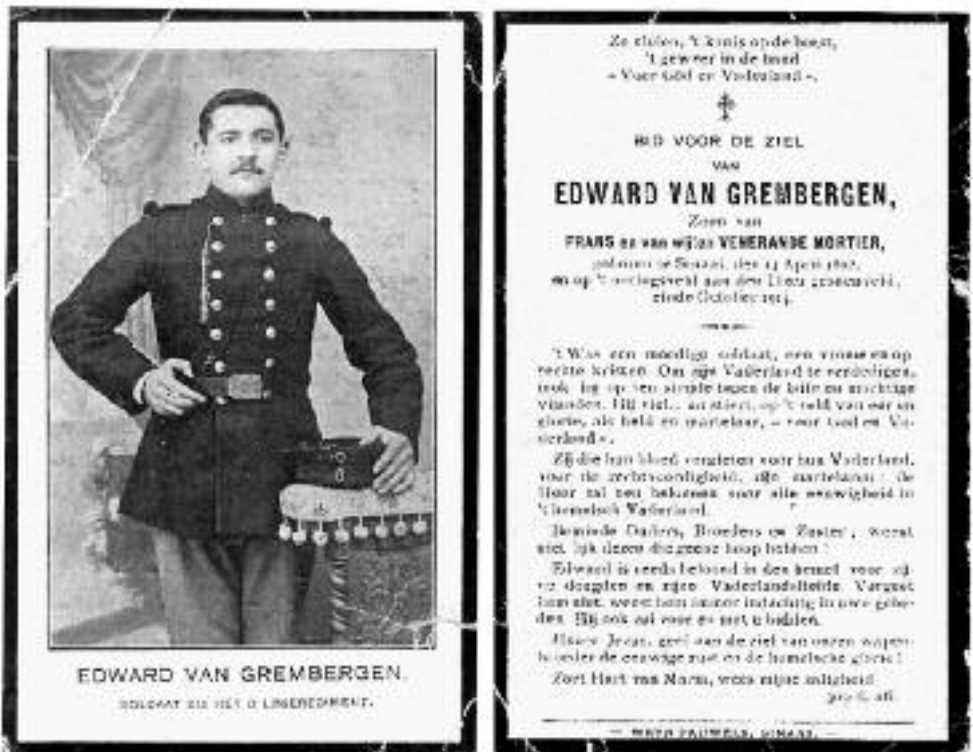
Mieneken: een staafje potlood
Mieneke poes, poeze mieneke: een jong katje
Miezerie- op- taufel: spelmogelijkheid bij het *wiezen* (kaartspel)
Mik: katapult, de verbinding van twee boomtakken
Mipsel, mipseleïër: een mispel, een mispelaar - omwisseling van *p* en *s* (zoals ook in *heps*)
Missing: een vergissing - *oei, da was een missing*
Misval: een miskraam
Moaë, moaësteek: made, wormsteek bij fruit
Moaësnalde: een maasnaald - voor een aantal medeklinkers verandert de lange *a* in *oaë*
Moe, moene: moeder
Moeder-de-vrou: echtgenote
Moederhuis: kraamkliniek
Moederkeszalf: speeksel dat moeder op een wondje strijkt (en dat effectief geneeskracht heeft)
Moederskindje: een verwend kindje
Moederzekaunt: moederszijde - *nen nonkel van moederzekaunt*
Moel: mal, vorm, van het Franse moule
Moerhond: een teef
Moestes: een snor, verbastering van het Franse moustache
Moffel: mof, omhulsel van bont om de handen te verwarmen
Mok, moksken: meisje, klein rond koekje, koffietas - *e schuën moksken*
Mol: bof (een kinderziekte), vanwege de zwelling in de hals
Molshuuëp: een molshoop
Mollenijzer: een mollenklem
Mollepuuët: een geluksbrenger
Molsaloaë: (jonge) blaadjes van de paardenbloem
Mombakkes: een masker, lelijk gezicht
Mondmuzieksken: mondharmonika
Mondsjen: een beetje
Monk: een pruilmond, zuur kijkend mens - *da's moar een monk*
Moluur: een sierlijst van het Franse moulure
Moor, moorpoel: modder, modderpoel
Moorputteken: afvoerputje
Moorschaalp: spatbord
Mosbie: hommelt
Mot: nachtvlinder, maar ook een kaakslag
Motosiekel, motosieklet: motorfiets, verbastering van het Franse motocyclette
Mottegoaërd: onverzorgde, vuil persoon
Mou: mouw, ook moeder - *w* is op het eind van een woord niet te horen
Mouternest: geheime bergplaats, was oorspronkelijk een bak in het hooi waar het fruit verder kon *mouteren* of rijpen
Mozzegat: afvoergat onderaan een muur in de keuken - *mozze* is slijk
Muggepis: motregen, fijne regendruppels
Muilentrekker: zure lolly, ook iemand die iedereen gelijk geeft
Muilpeïër: een slag in het aangezicht, muilpeer
Muilplaug: mond-en klauwzeer
Muizen: aardappelsoort

Muizenstrontjes: hagelslag
Mulm: memel, houtworm
Munt: onvruchtbare of afgemolken koe
Muntenbal: een pepermuntje
Mussekoppen: kleine eivormige steenkolen
Mussenijzer: een vogelknip
Muttekesknien: x-benen - z'hê muttekesknien
Mutten: een kalf, ook als scheldwoord gebruikt
Muuër: een waterketel - verwijst naar de waterketel, die zwart werd (*moor*) van op het vuur te staan
Muuëser, muuëspot: een morser, prutser
Muuëskluuët: een speelvogel
Muur: metselwerk, ook een soort onkruid
Muurezjieëker: een mier - de mier werd een 'zeiker' genoemd, omdat het insect een pisachtige geur afgeeft
Muuzel: een handvol, van het Latijnse *morsellum* (een beetje) - bij ons nog te vinden in uitdrukkingen als 'een morzel grond'

En daarmee zijn we aan het eind van deze bijdrage - mooie winterdagen gewenst!

Annemie Bogaert & Etienne De Meester

~ ~ ~ ~ ~

Sinaainaren die stierven in 1963

Onder Sinaainaren verstaan we de personen die er verbleven bij hun overlijden, deze die er lange tijd hebben gewoond of deze die er geboren zijn.

-januari

- 01 Martha Raes (49 j.) e.v. Frans Polfliet, † Eksaarde
- 03 Lydia Rosalia Schaut (68 j.) w. v. August Van Damme, Klein-Sinaai
- 03 Martha Maria Verbraecken (63 j.) e. v. Maurice Schobijn, Klein-Sinaai
- 05 Michael Van der Sypt (21 j.) z. v. Alfons en Maria De Mulder, Luitentuit
- 16 Petrus Jozef Coppieters (73 j.) w. v. Cesarinne Van Gaever, Klein-Sinaai,
† Sint-Gilis-Waas
- 24 Maria Catharina De Wolf (66 j.) e. v. Jozef Malschaert, Tinelstraat
- 24 Frans Van Hooste (91 j.) w. v. Marie-Louise Waumans, Klein-Sinaai
- 29 Robert Weytens E. H. (63 j.) z. v. Petrus Alfons en Joanna Cuyckens, Dorp (nu Dries)

-februari

- 02 Maria Pauwels (82 j.) w. v. Gustaaf Weyn, Dorp
- 03 Virginie Steenaert (83 j.) w. v. Alfons Hofmans, † Borgerhout - St.-Erasmusgasthuis
- 05 Delphina Maes (80 j.) w. v. Alfons Smet, Stenenmuur
- 14 Prosper Bal (72 j.) e. v. Maria Van Hoey, Tinelstraat
- 19 Alphonsus De Wolf (80 j.) e. v. Margaretha Heirwegh, Vleeshouwersstraat
- 21 Maria Josepha Bal, (69 j.) e. v. Edmond De Beule, Zwaanaardestraat
- 25 Frans Geldof (69 j.) e. v. Maria Flos, † Sint-Niklaas
- 26 Maria Coleta Meuleman (88 j.) w. v. Lodewijk De Mulder, e. v. Alois De Meyer, Leestr.

-maart

- 03 Marleentje Smet (1 j. 2 m.) d. v. Etienne en Clothilde De Cuyper, Stenenmuur
- 03 Maria Philomena Van Laere (84 j.) w.v. Isidoor Van den Bossche
- 08 Cyriel De Witte (68 j.) e. v. Elisa De Nijs, † Sint-Niklaas
- 11 Gustaaf Tollenaere (77 j.) w. v. Sofia Van Asten, Vleeshouwersstraat
- 25 Cyriel De Rechter (56 j.) z. v. Franciscus en Clementina Van de Putte, Neerstraat
- 31 Jozef Emiel Van Eynde (78 j.) z. v. Jozef Emmanuel en Marie Eulalie Raes, Stenenmuur

-april

- 05 Maria Strobbe, (69 j.) d. v. Jan Martin en Coleta De Bruyne, Stenenmuur
- 05 Leonie Haeck (62 j.) d. v. Alfons en Clothilde Staessens, Statiestraat (nu Wijnveld)
- 05 Alfons Ferdinand Tollenaere (78 j.) w. v. Clarisse Van de Vijver, e. v. Renilde Verbeken,
Klein-Sinaai
- 10 Hortense De Block (83j.) w.v. Georges Denis, † Leuven
- 21 Lodewijk Jozef Smet (84 j.) e. v. Maria Evelina De Baere, Dorp (nu Dries)
- 29 Modest Jozef Noens (81 j.) w.v. Leonie Catharina Paelinck, † Belsele

-mei

- 01 Magdalena De Witte (69 j.) d. v. Jan Frans en Sofia Van Damme, Klein-Sinaai
- 03 Angela De Wolf (56 j.) e. v. Petrus Van den Bossche, Tinelstraat
- 07 Maria Rachel Van Wolvelaer (71 j.) e. v. Arthur Jozef Bockland, Zwijndrecht,
† Sint-Niklaas
- 11 Maria Emelia De Hooghe (81 j.) e. v. Jozef De Bock, Dorp (nu Dries)
- 20 Jozef De Bock (82 j.) w. v. Maria Emelia De Hooghe
- 22 Anna Rullens (E. Z. Marie du Crinh. Leon) (72 j.) d. v. Leon Ferdinand en Maria
Elisabeth Rigoh, Dorp (klooster Maria Eerherstel)
- 29 Bertha Strobbe (Zs. Maria Anastasia) (77 j.), d. v. Jozef Frans en Maria Catharina
Sturm, † Bijloke - Gent

-juni

- 10 Maria Victorina De Cock (70 j.) e. v. Joannes Baeke, Hooimanstraat, † Belsele
19 Suzanne Verschraege (33 j.) e. v. Serafien De Vos, † Moerbeke
28 Wilfried Seghers (78 j.) w. v. Maria Van den Branden, † Zele
30 Cesar De Cock (75 j.) w. v. Emma Vercauteren, Dorp

-juli

- 02 Maria De Bock (66 j.) w. v. Cyriel Schippers, Kernemelkstraat
06 Thriphon Van den Broeck (67 j.) z. v. Jozef en Prudence Vereecken, Vleeshouwersstr.
10 Rachel Marie De Cock (73 j.) w. v. Alfons Smet, e. v. Desiré Morjean, † Sint-Niklaas
17 Edmond Van Goethem (76 j.) w. v. Anna Van Butsel, Dorp
28 Albert Cornu (57 j.) e. v. Sidonie De Permentier, Puiveldestraat, † Sint-Niklaas
29 Leopold De Loose (77j.) e.v. Elisabeth Ludivica De Bie, † Rekem (Limburg)

-augustus

- 12 Robert Jozef Bracke (51 j.) e. v. Anna Taelman, † Antwerpen - Stappaertgasthuis
25 Louis Conserriere (78 j.) e. v. Elisa Coene, † East Moline - Illinois - USA
25 Emiel-Jozef Thys (65 j.) e. v. Maria Coleta Reunis, Klein-Sinaai, † Sint-Niklaas

-september

- 03 René De Permentier (62 j.) e. v. Maria Van Hoey, Vleeshouwersstraat
18 Karel Gustaaf Smet (85 j.) w. v. Elodie De Vos, Dorp (nu Dries)
29 Sidonia Van de Putte (67 j.) d. v. Joannes Jacob en Maria Joanna Capens,
Vleeshouwersstraat

-oktober

- 10 Louis Leon Vercauteren (70 j.) e. v. Paula De Baere, † Lokeren
13 Petrus Alois Vercauteren (82 j.) w. v. Maria Vervoort, Zwaanaarde
18 Coleta Vercauteren (Begijntje) (76 j.), d. v. Alois en Maria Catharina Van Eynde,
† Groot Begijnhof - Sint-Amandsberg
21 Pauwel Hubert De Weirdt (76 j.) e. v. Marie Alice De Maesschalck, † Klein-Sinaai
22 Maria Ludovica Nijs (71 j.) e. v. Alfons De Block, Stenenmuur

-november

- 08 Florimond Claus (81 j.) w. v. Eugenia Jacobs en Maria Meersman, Zakstraat
12 Edmond De Vos (81 j.) w. v. Marie Hortence De Letter, e. v. Maria Smet,
Vleeshouwersstraat
20 Maria Minnebo (63 j.) w. v. Jozef De Backer, e. v. Kamiel Jacob, † Zaffelare
23 Elodie Marie Vermeiren (89 j.) w. v. August Thyssen, † Sint-Niklaas

-december

- 04 Leonie Noens (79 j.) w. v. Alois De Brabander, † Moerbeke
15 Camiel Verhelst (73 j.) e. v. Aline Heirman, † Sint-Niklaas
17 Helena Behiels (75 j.) e.v. René De Lange, † Gent
17 Carolus Benedictus De Paepe (71 j.) w. v. Celestine De Smedt, Klein-Sinaai
21 Leopold Meul (60 j.) e. v. Maria De Bock, Statiestraat (nu Wijnveld)
22 Petrus Emiel Smet (66 j.) e. v. Marguerite Suy, † Waasmunster
24 Prosper Alois Van Damme (82 j.) w. v. Magdalena Hortensia Steenaert, Klein-Sinaai
25 Eric Smet (4 m.) z. v. Gerard en Adrianna Van Hoorinck
28 Petrus De Wilde (90 j.) w. v. Maria Elodia Bogaert, Keizerstraat
29 Clara Van Clapdorp (70 j.) w. v. Alois Bussens, Hulstbaan

Georges Tallir

Sint-Sebastiaan is weer thuis

Schuttersgilden

In de middeleeuwen werden schuttersgilden opgericht om de stad of het dorp te beschermen en te verdedigen tegen aanvallers. Zij bestonden uit burgers die ook instonden om de interne orde, de rust en de veiligheid te handhaven. De kerntaken van deze burgerwacht waren dus te vergelijken met die van de hedendaagse hulpdiensten zoals politie, brandweer en het leger. Meestal gebruikten zij de handboog als wapen. Deze gilden hadden aanvankelijk een sterk religieus karakter, beschikten vaak over een eigen kapel en altaar in de kerk en kozen Sint-Sebastiaan als patroonheilige.

In onze gemeente

Dat gebeurde ook in Sinaai. In 1618 werd hier de schuttersgilde Sint-Sebastiaan opgericht en kreeg een zijaltaar met het beeld van de patroonheilige in de parochiekerk. Lange tijd voor de verbouwingswerken die begonnen in 1840, besliste de Gentse bisschop in 1700 echter dat de altaren van Sint-Anna en Sint-Sebastiaan moesten worden afgebroken. "Om meer ruimtelijkheid te krijgen" stond in de brief te lezen of waren er andere redenen? In een brief van 22 september 1701 protesteerde de Sint-Sebastiaansgilde tevergeefs tegen deze beslissing.

Waar het beeld na de verwijdering uit de kerk verbleef is niet duidelijk, wel is zeker dat het begin vorige eeuw uiteindelijk terecht kwam in het gebouw van de Koninklijke Oudheidkundige Kring Land van Waas (K.O.K.W.) aan de Zamanstraat te Sint-Niklaas.

Op vraag van onze vorige pastoor Patrick Dhaenens verhuisde het beeldhouwwerk op leenbasis terug naar Sinaai waar het een voorlopige plaats kreeg in de traphal van de pastorie. Wat de plannen van de pastoor waren weten we door zijn plots overlijden niet. In 2017 werd beslist om het beeld op de Open Monumentendag in september over te brengen naar de parochiekerk. Dit jaar besliste de kerkraad het beeld grondig te laten reinigen. Vanaf december 2018 prijkt Sint-Sebastiaan op een mooie plaats in onze parochiekerk en ... is dus weer thuis. (zie foto op blz. 16)

Wie was Sint-Sebastiaan?

Sebastiaan, zoon van christelijke ouders, leefde in de 3de eeuw na Christus. Als officier aan het keizerlijk hof verzweg hij zijn geloof en hielp in het geheim de christenen die door de Romeinen werden vervolgd. Hij werd ontmaskerd waardoor hij in ongenade viel bij de keizer. Soldaten arresteerden hem en doorzeefden zijn lichaam met pijlen nadat hij volgens het verhaal naakt aan een boom was vastgebonden.

Een vrome weduwe die hem wilde begraven zag dat hij nog leefde en verzorgde hem. Na zijn herstel veroordeelde hij opnieuw het onrechtvaardig optreden tegen de christenen. Opnieuw werd hij gevangen genomen en daarna dood geknuppeld. Weerom was het een vrome vrouw die het stoffelijk overschot meenam, het waste en begroef in de catacomben bij de toenmalige apostelbasiliek.

Hij wordt vereerd als beschermheilige van o. a. de boogschutters. Er bestaan veel afbeeldingen met pijlen in het lichaam van deze heilige wiens feestdag wordt gevierd op 20 januari.

Etienne De Meester

Het Sint-Sedastiaanbeeld, tijdens zijn verblijf verbleef bij het KOKW.